

1978. évi 29. törvényerejű rendelet

a környezetmódosító eljárások katonai vagy bármely más ellenséges szándékú alkalmazásának eltiltásáról szóló, az Egyesült Nemzetek Szervezete Közgyűlésének XXXI. ülészakán, az 1976. évi december hó 10. napján elfogadott egyezmény kihirdetéséről¹

(A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa megerősítő okiratának letétbe helyezése az Egyesült Nemzetek Szervezete Főtitkáránál az 1978. évi április hó 18. napján megtörtént. Az egyezmény az 1978. évi október hó 5. napján hatályba lépett.)

1. § A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a környezetmódosító eljárások katonai vagy bármely más ellenséges szándékú alkalmazásának eltiltásáról szóló, az Egyesült Nemzetek Szervezete Közgyűlésének XXXI. ülészakán, az 1976. évi december hó 10. napján elfogadott egyezményt e törvényerejű rendelettel kihirdeti.

2. § Az egyezmény hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

„Egyezmény

A környezetmódosító eljárások katonai vagy bármely más ellenséges szándékú alkalmazásának eltiltásáról

Az ebben az Egyezményben részes államok,

A béke megszilárdításának érdekétől és attól az óhajtól vezettetve, hogy hozzájáruljanak a fegyverkezési verseny megfékezéséhez, a szigorú és hatékony nemzetközi ellenőrzés mellett végrehajtandó általános és teljes leszerelés megvalósításához, és hogy megszabadítsák az emberiséget az újabb hadviselési eszközök alkalmazásának veszélyétől;

Szilárdan eltökélve, hogy további tárgyalásokat folytatnak annak érdekében, hogy tényleges előrehaladást érjenek el újabb leszerelési intézkedések megtételében;

Felismerve azt, hogy a tudomány és a technika vívmányai új lehetőségeket kínálhatnak a környezet módosítására;

Emlékeztetve az Egyesült Nemzetek Környezetvédelmi Konferenciáján Stockholmban, 1972. június 16-án elfogadott nyilatkozatra;

Annak tudatában, hogy a környezetmódosító eljárások békés célú alkalmazása megjavíthatja az ember és a természet kölcsönös kapcsolatát és elősegítheti a környezetnek a mai és a jövő nemzedékek javát szolgáló megóvását és megjavítását;

Felismerve azonban azt is, hogy az ilyen eljárások katonai vagy bármely más ellenséges szándékú alkalmazása rendkívül káros hatással lehet az emberiség jólétére;

Attól az óhajtól vezettetve, hogy hatékony módon eltiltsák a környezetmódosító eljárások katonai vagy bármely más ellenséges szándékú alkalmazását az emberiséget fenyegető ezen veszélyeik kiküszöbölése céljából, és ismételten megerősítve készségüket, hogy e célkitűzés elérésére törekszenek;

Óhajtva továbbá, hogy az Egyesült Nemzetek Alapokmánya céljaival és elveivel összhangban hozzájáruljanak a nemzetek közötti bizalom erősítéséhez és a nemzetközi helyzet további javításához;

Megállapodtak az alábbiakban:

1. Cikk

¹ Kihirdetve: 1978. XII. 23.

1. Az ebben az Egyezményben részes minden Állam kötelezettséget vállal arra, hogy tartózkodni fog az olyan környezetmódosító eljárások katonai vagy bármely más ellenséges szándékú alkalmazásától, amelyeknek mint pusztító, kárt vagy sérelmet okozó eszközöknek bármely más részes Államra széles körű, hosszan tartó súlyos hatásuk van.

2. Az ebben az Egyezményben részes minden Állam kötelezettséget vállal arra, hogy egyetlen államot, államcsoportot vagy nemzetközi szervezetet sem segít abban, illetve nem ösztönöz vagy készlet arra, hogy az e cikk 1. bekezdésével ellentétes tevékenységet folytasson.

2. Cikk

Az 1. Cikk szempontjából a „környezetmódosító eljárások” meghatározás minden olyan eljárásra vonatkozik, amely - a természeti folyamatokba való tudatos beavatkozás révén - megváltoztatja a Föld vagy a világűr dinamikáját, összetételét vagy szerkezetét, beleértve a Föld élővilágát, szilárd kérgét, vízkörét és légkörét.

3. Cikk

1. Ennek az Egyezménynek a rendelkezései nem akadályozhatják a környezetmódosító eljárások békés célú alkalmazását és nem sérthetik a nemzetközi jog általánosan elfogadott elveit és az ilyen alkalmazásra vonatkozó szabályait.

2. Az ebben az Egyezményben részes Államok kötelezettséget vállalnak arra, hogy előmozdítják a környezetmódosító eljárások békés célú alkalmazásával összefüggő tudományos és műszaki információ lehető legteljesebb mértékű cseréjét, és jogosultak az ilyen cserében részt venni. Az erre képes részes Államok kötelesek - egyedül vagy más államokkal vagy nemzetközi szervezetekkel együtt - elősegíteni a környezet megóvását, javítását és békés célú hasznosítását szolgáló nemzetközi gazdasági és tudományos együttműködést, kellően figyelembe véve a világ fejlődő térségeinek az igényeit.

4. Cikk

Az ebben az Egyezményben részes minden Állam kötelezettséget vállal arra, hogy a saját alkotmányos eljárásának megfelelően minden általa szükségesnek tartott intézkedést megtesz, hogy a joghatósága vagy ellenőrzése alatt álló bármely területen megtiltson és megakadályozzon az Egyezmény rendelkezéseit sértő bármilyen tevékenységet.

5. Cikk

1. Az ebben az Egyezményben részes Államok kötelezettséget vállalnak arra, hogy tanácskoznak és együttműködnek egymással mindazon kérdések megoldásában, amelynek az Egyezmény célkitűzéseivel kapcsolatban vagy a rendelkezéseinek alkalmazása során felmerülhetnek. Az e cikk szerinti tanácskozás és együttműködés az Egyesült Nemzetek Keretében és az Alapokmányával összhangban levő megfelelő nemzetközi eljárással is megvalósítható. Az ilyen nemzetközi eljárás magában foglalhatja megfelelő nemzetközi szervezetek, valamint az e cikk 2. bekezdésében említett Szakértői Tanácskozó Bizottság közreműködését.

2. Az e cikk 1. bekezdésében említett célokból a Letéteményes köteles - az Egyezményben részes bármelyik Állam kérelmének vételétől számított egy hónapon belül - Szakértői Tanácskozó Bizottságot összehívni. Bármely részes Állam elküldheti szakértőjét ebbe a Bizottságba, amelynek hatáskörét és ügyrendjét az Egyezmény szerves részét képező melléklet tartalmazza. A Bizottság a Letéteményesnek megküldi ténymegállapításai összegezését, amely tartalmazza az eljárás során a Bizottság elé terjesztett összes véleményt és információt. A Letéteményes az összegezést minden részes Államnak megküldi.

3. Az ebben az Egyezményben részes bármelyik Állam, amely okkal úgy véli, hogy valamely másik részes Állam megszegi az Egyezmény rendelkezéseiből eredő kötelezettségeket, panaszt tehet az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsánál. A panasznak tartalmaznia kell a megalapozottságát alátámasztó összes vonatkozó információt és minden lehetséges bizonyítékot.

4. Az ebben az Egyezményben részes minden Állam kötelezettséget vállal arra, hogy együttműködik minden olyan vizsgálat lefolytatásában, amelyet a Biztonsági Tanács a hozzá benyújtott panasz alapján az Egyesült Nemzetek Alapokmánya rendelkezéseinek megfelelően kezdeményezhet. A Biztonsági Tanács a vizsgálat eredményéről tájékoztatja a részes Államokat.

5. Az ebben az Egyezményben részes minden Állam kötelezettséget vállal arra, hogy az Egyesült Nemzetek Alapokmányával összhangban segítséget vagy támogatást nyújt bármely részes Államnak, amely azt kéri, ha a Biztonsági Tanács úgy határoz, hogy e részes Államot az Egyezmény megsértése következtében károsodás érte vagy érheti.

6. Cikk

1. Bármely részes Állam javasolhatja ennek az Egyezménynek a módosítását. A javasolt módosítás szövegét a Letéteményesnek kell megküldeni, aki azt késedelem nélkül eljuttatja az összes részes Államhoz.

2. A módosítás az azt elfogadó összes részes Állam tekintetében akkor lép hatályba, amikor a részes Államok többsége az elfogadási okiratot a Letéteményesnél letette. Ezt követően a többi részes Állam tekintetében az elfogadási okirat letétbe helyezésének napján lép hatályba.

7. Cikk

Ez az Egyezmény határozatlan időre szól.

8. Cikk

1. Ennek az Egyezménynek a hatálybalépését követő öt év elteltével a Letéteményes Genfben összehívja az Egyezményben részes államok értekezletét. Az Értekezlet megvizsgálja az Egyezmény működését annak biztosítása céljából, hogy a benne megfogalmazott célkitűzések és előírások megvalósuljanak, és különös figyelemmel vizsgálja az 1. Cikk 1. bekezdésében foglalt rendelkezések hatékonyságát a környezetmódosító eljárások katonai vagy bármely más ellenséges szándékú alkalmazásából adódó veszélyek kiküszöbölése szempontjából.

2. Ezt követően öt évnél nem rövidebb időközönként az Egyezményben részes Államok - a Letéteményeshez előterjesztett ez irányú javaslat útján - hasonló célból értekezletet hívathatnak össze.

3. Amennyiben az e cikk 2. bekezdése szerint a megelőző felülvizsgálati értekezlet befejezését követő tíz éven belül nem került sor újabb felülvizsgálati értekezlet összehívására, a Letéteményes kikéri az Egyezményben részes összes Állam véleményét egy ilyen értekezlet tartását illetően. Ha a részes Államok egyharmada vagy közülük tíz - attól függően, hogy melyik a kevesebb - igenlően válaszol, a Letéteményes haladéktalanul intézkedik az értekezlet összehívása céljából.

9. Cikk

1. Ez az Egyezmény aláírásra minden Állam számára nyitva áll. Azok az Államok, amelyek az Egyezményt az e cikk 3. bekezdése szerinti hatálybalépése előtt nem írták alá, bármikor csatlakozhatnak hozzá.

2. Ezt az Egyezményt az aláíró Államoknak meg kell erősíteniük. A megerősítő és a csatlakozási okiratokat az Egyesült Nemzetek Főtitkáránál kell letétbe helyezni.

3. Ez az Egyezmény akkor lép hatályba, amikor húsz Kormány a megerősítő okiratot az e cikk 2. bekezdésének megfelelően a Letéteményesnél letétbe helyezte.

4. Azokra az Államokra nézve, amelyeknek megerősítő vagy csatlakozási okiratát az Egyezmény hatálybalépését követően helyezik letétbe, az Egyezmény a megerősítő vagy csatlakozási okirat letétbe helyezése napján lép hatályba.

5. A Letéteményes késedelem nélkül értesít minden aláíró és csatlakozó Államot az Egyezmény minden egyes aláírásának, és minden egyes megerősítő vagy csatlakozási okirat letétbe helyezésének időpontjáról, az Egyezmény hatálybalépésének időpontjáról, az Egyezmény bármilyen módosításáról, valamint minden más bejelentésről.

6. A Letéteményesnek ezt az Egyezményt az Egyesült Nemzetek Alapokmánya 102. Cikkének megfelelően be kell iktatnia.

10. Cikk

Ezt az Egyezményt, amelynek angol, arab, francia, kínai, orosz és spanyol nyelvű szövege egyaránt hiteles, az Egyesült Nemzetek Főtitkáránál kell letétbe helyezni, aki arról hitelesített másolatokat küld az aláíró és csatlakozó Államok Kormányainak.

ENNEK HITELEŰL a kormányaik által kellően meghatalmazott alulírottak aláírták ezt az Egyezményt, amelyet aláírásra megnyitottak Genfben, az ezerkilencszázhetvenhetedik évi május hó tizenharmadik napján.

AZ EGYEZMÉNY MELLÉKLETE

Szakértői Tanácskozó Bizottság

1. A Szakértői Tanácskozó Bizottság köteles megfelelő ténymegállapításokat tenni és szakvéleményt adni mindazon kérdések kapcsán, amelyeket a Bizottság összehívását kérő részes Állam az ezen Egyezmény V. Cikkének 1. bekezdése alapján felvet.

2. A Szakértői Tanácskozó Bizottság munkáját úgy kell megszervezni, hogy a Bizottság eleget tehessen az ezen melléklet 1. bekezdésében meghatározott feladatoknak. A munkája megszervezését érintő eljárási kérdésekben a Bizottság lehetőség szerint közmegegyezéssel, egyébként pedig a jelenlevő és a szavazásban részt vevő tagjainak szótöbbségével dönt. Érdemi ügyekben szavazásnak nincs helye.

3. A Bizottság elnöki tisztét a Letéteményes vagy megbízottja látja el.

4. Az üléseken mindegyik szakértő igénybe veheti egy vagy több tanácsadó közreműködését.

5. Mindegyik szakértőnek jogában áll az Elnök útján az Államoktól és a nemzetközi szervezetektől olyan információt és segítséget kérni, amelyet a Bizottság munkájának elvégzéséhez kívánatosnak tart."

3. § (1) E törvényerejű rendelet a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban az 1978. évi október hó 5. napjától kell alkalmazni.

👉(2) A törvényerejű rendelet végrehajtásáról a Kormány gondoskodik.

TARTALOMJEGYZÉK

1978. évi 29. törvényerejű rendelet	1
a környezetmódosító eljárások katonai vagy bármely más ellenséges szándékú alkalmazásának eltiltásáról szóló, az Egyesült Nemzetek Szervezete Közgyűlésének XXXI. ülésszakán, az 1976. évi december hó 10. napján elfogadott egyezmény kihirdetéséről	1
„Egyezmény A környezetmódosító eljárások katonai vagy bármely más ellenséges szándékú alkalmazásának eltiltásáról	1
1. Cikk	1
2. Cikk	2
3. Cikk	2
4. Cikk	2
5. Cikk	2
6. Cikk	3
7. Cikk	3
8. Cikk	3
9. Cikk	4
10. Cikk	4
AZ EGYEZMÉNY MELLÉKLETE	4
Szakértői Tanácskozó Bizottság	4